

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
elokuu 2023**

Tutkimusyksikkö 14.8.2023

Talouden kehitys jäämässä vaisuksi vuosina 2023 ja 2024

Teollisuuden tilanne heikompina kuin talouden keskimäärin

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

- Viimeisimmät taloustilastot aiempaa myönteisempiä (dia 4)
- Teollisuustuotanto vähentynyt viime vuodesta (dia 5)
- Talousennusteet kootusti (dia 6)
- Heinäkuussa inflaatio kiihtyi hieman (dia 7)

2. Työllisyyden kehitys

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 8–11)
- Suomen alueellinen työttömyystilanne (dia 12)
- Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne (diat 13–14)

3. Suhdannenäkymät

- Teollisuuden syksystä odotetaan jälleen vaikeaa (dia 15–17)

1. Talouden ja teollisuuden näkymät elokuussa 2023

Talouskehitys vaisua

Viimeisimmät talouskasvuluvut pelättyä parempia

Teollisuustuotanto kääntynyt laskuun, näkymät synkät

Työllisyysaste korkea, rakennetyöttömyys vaikea alueittain

- Talouskasvu nollan tuntumassa tänä vuonna. Talouden suunnasta on saatu vuoroin huonompia, vuoroin parempia uutisia.
- Viimeisimmät tilastot ovat olleet aiempaa myönteisempiä. Toukokuussa kansantalouden tuotanto kasvoi +1,9 % vuoden takaisesta. (TK 14.7.2023)
- Teollisuuden suhdanne on heikentynyt vuoden edetessä, ja teollisuuden näkymät ovat talouden kokonaiskuvaa synkemmät.
- Helsingin pörssin tulosjulkistuskausi on käynnissä. Teollisuusyritysten toisen vuosineljänneksen (Q2) tulokset ovat laskussa. Poikkeuksellisen korkean kannattavuuden ajanjakso vaikuttaa päättyneen.
- Vuosi-inflaatio on hidastunut. Kuukausi-inflaatio kiihtyi jälleen heinäkuussa.
- Palkansaajien ostovoima heikentyi alkuvuoden aikana, kesällä tilanne pysytteli lähes samalla tasolla.
- 20–64-vuotiaiden työllisyysaste oli kesäkuussa edelleen erittäin korkea (79,8 %, trendiluku 78,6 %).

Teollisuus:

Teollisuuden suhdanne viilentynyt viime vuoden huippulukemista

Tuotantomäärät hitaassa laskussa

Kannattavuus heikentynyt huipputulosten jälkeen

Toisen vuosineljänneksen (Q2/2023) tunnuslukuja* (TK 10.8.2023):

- Teollisuustuotanto kärsi Q2:n aikana maailmantalouden vaikeuksista. Tuotanto väheni -1 % edellisestä vuosineljänneksestä ja -4 % vuodessa.
- Teollisuuden uusien tilausten arvo väheni -1 % edellisestä neljänneksestä. Vuodesta 2022 tilaukset vähenivät -9 %.
- Suuren osan tilausten vähenemisestä selittää tuottajahintojen halpeneminen. Laskua kertyi -6 % vuodentakaisesta. (TK 24.7.)
- Huomioitava, että tuottajahinnat ja uusien tilausten hinnat eivät ole sama asia, vaikka näin välillä oletetaan. Esim. ei ole tietoa, millä hintatasolla toisella vuosineljänneksellä kauppoja on solmittu.
- EK:n suhdannebarometrin (27.7.) mukaan Suomen teollisuuden alkuvuosi sujui vielä kohtuullisesti. Näkymät ovat toisaalta selkeästi aiempaa synkemmät.
- Loppuvuonna teollisuustuotteiden kysyntä voi laskea. Aiemmat vuodet ovat osoittaneet, että Suomen teollisuus pärjää hyvin myös vaikeassa markkinatilanteessa.

* Luvut ovat kausitasoitettuja

Ennusteet:

Taloukasvu lähellä nolaa vuonna 2023

Kesän aikana ei julkaistu uusia ennusteita

Suomi 2023–2024*	Vuosi 2023e*	Vuosi 2024e*
Kokonaistuotanto (BKT)	-0,2 %	+1 %
Teollisuustuotanto	-2–0,5 %	+1–1,5 %
Vienti	-3–2 %	+1–4 %

Talouden ennusteita:

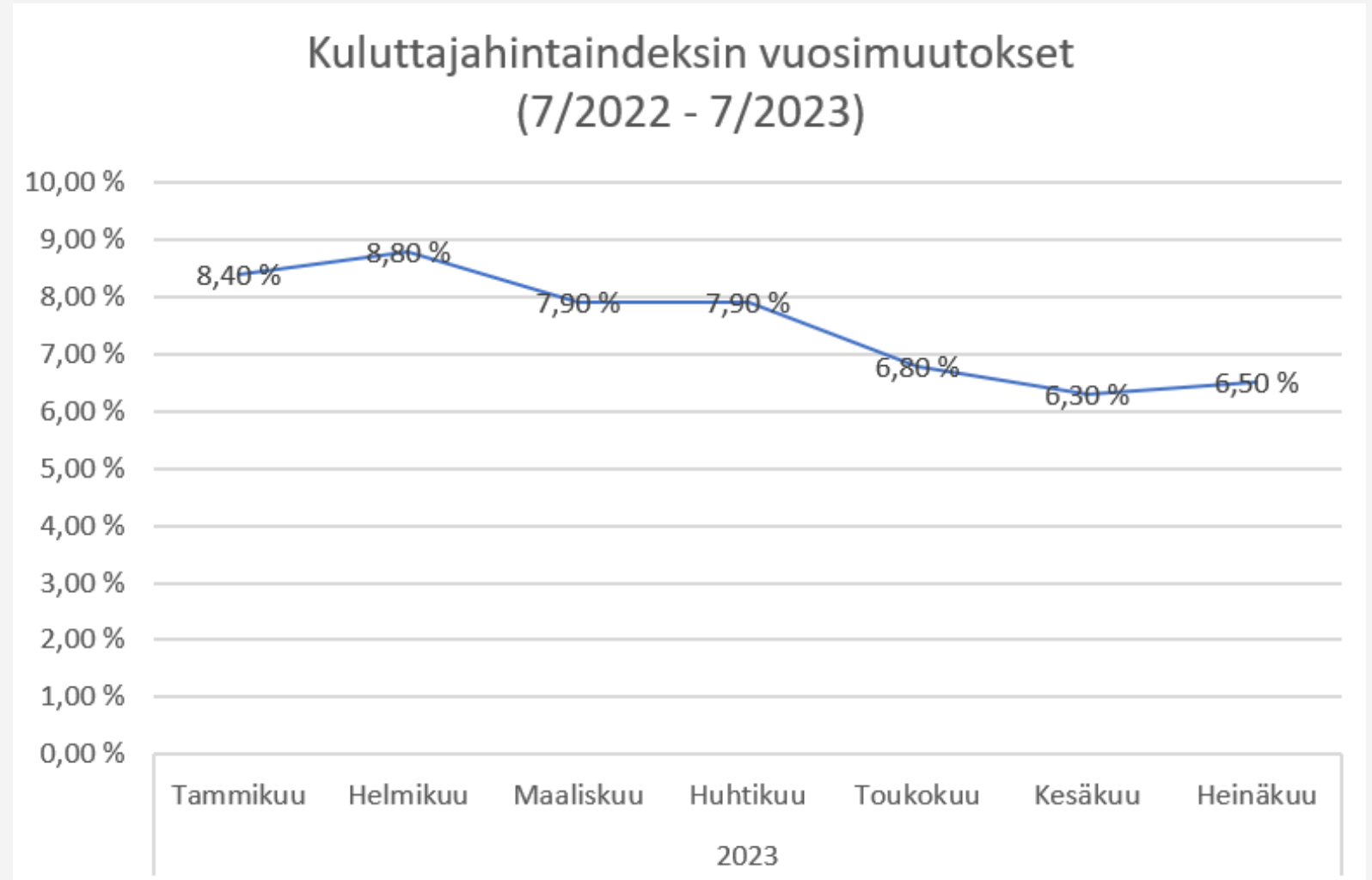
- Tutkimusyksikkö on koostanut yhteenvedon eri ennustelaitosten* tekemien arvioiden perusteella.
- Vuodesta 2023 on muodostumassa talouskehityksen kannalta vaisu. Taloukasvu jäämässä hitaaksi vuonna 2024.
- Talouden näkymissä ei ole tapahtunut suurta muutosta. Näin ollen elo-syyskuussa julkaistavat ennusteet ovat todennäköisesti alkukesän ennusteiden kanssa samaa tasoa.

* Lähteet: Suomen Pankki, Danske Bank, Valtiovarainministeriö, Handelsbanken, OP, Euroopan komissio. Teollisuustuotannon osalta myös ETLA. Ennusteet ilmestyneet 10.5.–20.6.2023.

Kuluttajahintojen vuosimuutos:

Vuosi-inflaatio laskemassa nopeasti, ennuste koko vuodelle 2023 on 6 %

Kuukausitasolla hintojen nousu on ollut 0,2-0,5 prosentin haarukassa touko-heinäkuussa.

2. Työllisyyden kehitys

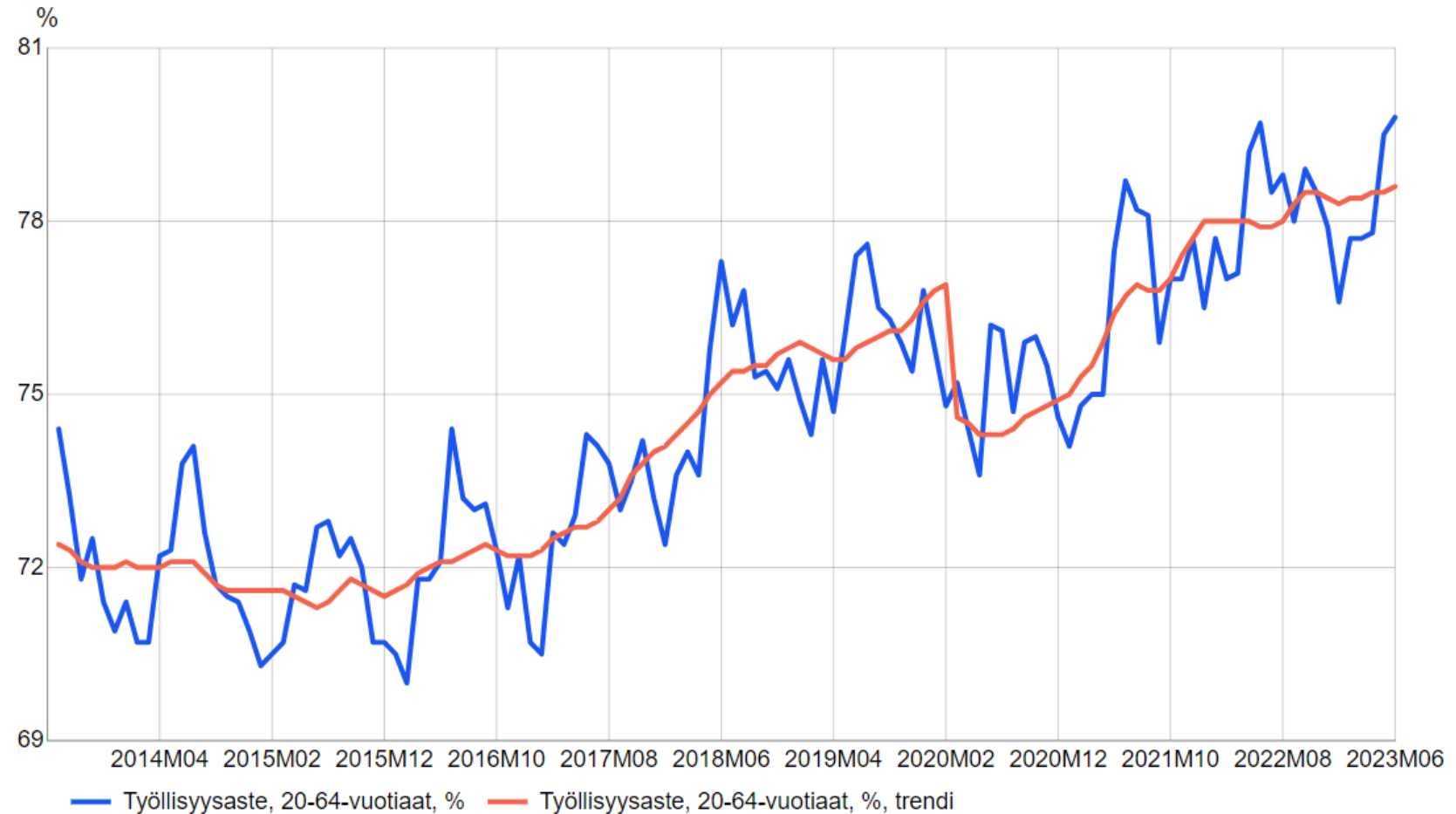

Työllisyysaste jatkaa erittäin korkeana, kesäkuussa trendiluku 78,6 %.

Kesäkuussa 2023 työllisiä ja työttömiä enemmän kuin vuotta aiemmin.

15–74-vuotiaiden työttömyysasteen trendiluku oli 7,1 % kesäkuussa.

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2013/07 - 2023/06, 20–64-vuotiaat

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Tilastokeskuksen mukaan työvoimaosuus on kasvanut +0,3 %-yksikköä vuodessa.

Vuosimuutos osoittaa tasaantumista: työllisyysaste on kesäkuussa noussut +0,1 %-yksikköä ja työttömyysaste kasvanut enää +0,4 %-yksikköä.

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut kesäkuussa 2022 ja 2023

	2022/06, %	2023/06, %	Muutos, 2022/06 - 2023/06, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	79,7	79,8	0,1
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	6,8	7,2	0,4
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	71,1	71,4	0,3

Kokoaikaisesti lomautetut ja pitkäaikaistyöttömät (TEM):

- Suomessa 20 800 kokoaikaisesti lomautettua kesäkuun lopussa.
- Lomautukset olleet kasvussa. Kuukausimuutos: +800 enemmän kuin toukokuussa. Vuosimuutos: +2 700 kokoaikaisesti lomautettua enemmän kuin vuotta aiemmin.
- Yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttömänä olleita eli pitkäaikaistyöttömiä oli kesäkuussa yhteensä 91 000. Kuukausimuutos: +1 100 pitkäaikaistyöttömiä enemmän. Vuosimuutos: -4 500 vähemmän kuin edellisvuoden kesäkuussa.
- Pitkäaikainen työttömyys on pitkälti rakenteellista työttömyyttä.

TEM: Työllisyystilanne Suomessa kesäkuussa 2023

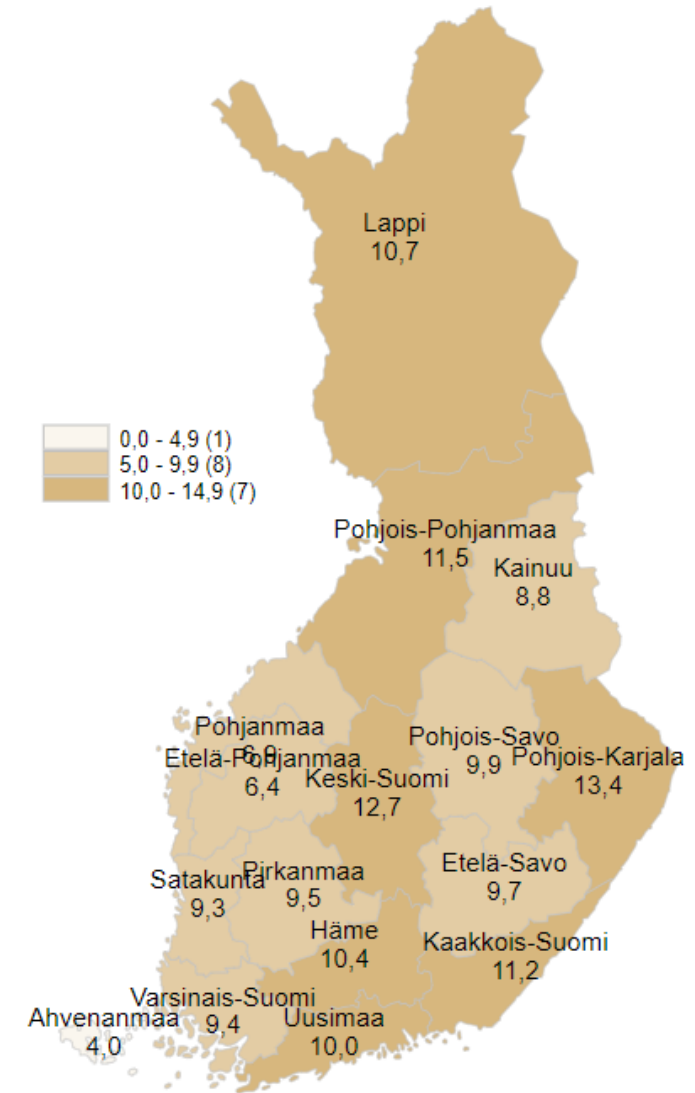
- TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokonaan lomautetut.
- Vuosimuutos: kesäkuun lopussa työttömiä oli 264 731, mikä on +4 900 enemmän kuin vuotta aiemmin.
- Kuukausimuutos: +25 800 työtöntä enemmän kuin toukokuussa. Muutos selittyy opiskelijoiden ja koulunsa päättäneiden ilmoittautumisella työttömiksi työnhakijoiksi.

TYÖLLISYYSTILANNE 2023 KESÄKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA KESÄKUUN AIKANA (II) KOKO MAA				
I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Kesä-23	Kesä-22	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	264 731	259 789	4 942	1,9
joista kokoaikaisesti lomautetut	15 779	12 368	3 411	27,6
2. Lyhennetyllä työviikolla	5 014	5 695	-681	-12,0
3. Työssä olevat yhteensä	123 992	159 211	-35 219	-22,1
joista kokoaikaisessa työssä	64 316	122 157	-57 841	-47,3
joista osa-aikatyössä	39 651	14 910	24 741	165,9
joista työllistettynä	20 025	22 144	-2 119	-9,6
4. Työvoiman ulkopuolella	82 147	88 503	-6 356	-7,2
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	23 399	24 755	-1 356	-5,5
joista koulutuksessa	45 271	46 397	-1 126	-2,4
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	475 884	513 198	-37 314	-7,3

Työttömyyden alueelliset erot

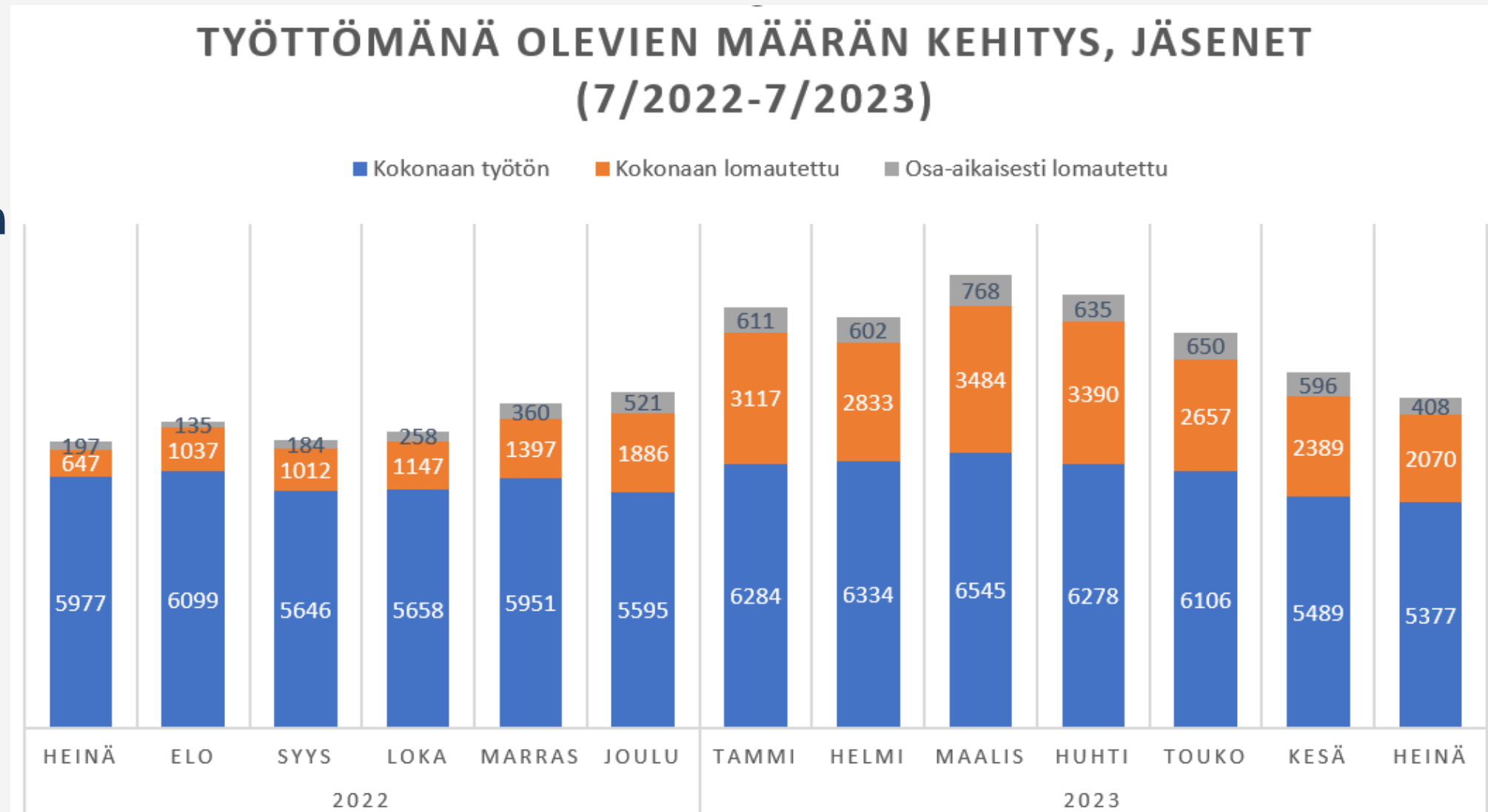
- Kesäkuussa 2023 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 9,0 %. Vuosimuutos +0,1 %-yksikköä. Kuukausimuutos -0,6 %-yksikköä.
- Työttömien työnhakijoiden osuudet nousivat kuukaudessa lähes kaikilla alueilla. Alueiden väliset erot pysytelleet samoina.
- Vähiten työttömiä edelleen Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla sekä Ahvenanmaalla.
- Sitkeimpänä työttömyys rakennemuutosalueilla: Pohjois-Karjalassa (13,4 %), Keski-Suomessa (12,7 %) ja Kaakkois-Suomessa (11,2 %) ja Pohjois-Pohjanmaalla (11,5 %). Kuukausimuutos jopa +1,5 %-yksikköä.
- Pohjoisen ja idän rakennemuutosalueilla työpaikat ja nuoret työntekijät katoavat ja väestö ikääntyy.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

**A-kassan data:
Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne parantunut kevään ja kesän aikana**

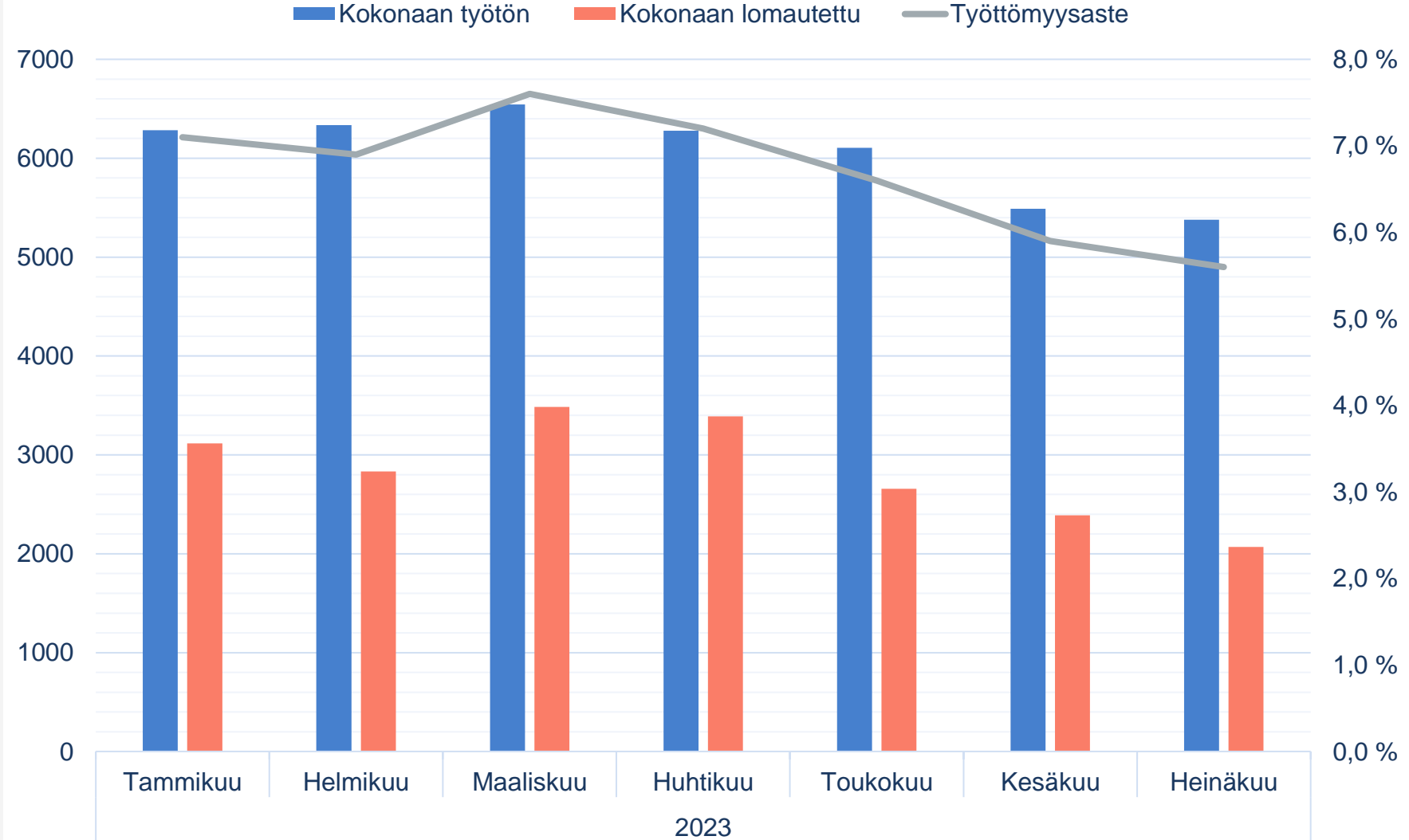
Lomautukset ja työttömyys laskeneet selvästi.

Kokonaan työttömien ja kokonaan lomautettujen määrä laskenut keväästä

Teollisuusliiton jäsenten työttömyysaste on sekin laskenut: kesäkuussa työttömyysaste oli 5,9 % ja heinäkuussa 5,6 %.

Kokonaan työttömät ja lomautetut sekä työttömyysaste, %

3. Suhdannenäkymät

Suhdannenäkymät:

Teollisuuden tilanne heikkenemässä

Aiempina vuosina teollisuus on selvinnyt suhdannekuopista

- Teollisuuden kasvunäkymät vaiheet. Tilauskirjat ohenevat syksyn aikana, mutta suurimmalla osalla yrityksistä tilanne pysyy hyvänä.
- Tilanne on tuttu: teollisuuden osalta syksyistä on usein odotettu vaikeita. Vaikeudet ovat aiemmin jääneet odotettua pienemmiksi. Paksut tilauskirjat auttavat yrityksiä nytkin.
- Eniten ongelmia on rakentamiseen sidoksissa olevilla yrityksillä ja metsäteollisuudella.
- Korkojen nousu ja vaikeasti ennakoitavat hinnat vähentävät erityisesti teollisissa investoinneissa tarvittavien tavaroiden ja palveluiden kauppaa.
- Teollisuuden investoinnit olleet aika lailla jäissä jo pidempään. Investointeihin ei ole ryhdytty, vaikka odotus ja paine niihin on ollut kova.
- Teollisuuden ongelmat eivät koske erityisesti Suomea. Kilpailijamaiden yritykset kärsivät heikosta kysynnästä yhtälailla.

Suhdannenäkymät:

Sähköomavaraisuus parantaa kilpailukykyä

Ostovoima kääntyy nousuun loppuvuonna

Työllisyysaste pysyy korkeana. Samalla kuitenkin alueellinen työttömyys kertoo rakennetyöttömyydestä

- Suomi on saavuttanut sähkön tuotannossa omavaraisuuden ydin- ja tuulivoiman tuotannon avulla.
- Tämä on loistava asia teollisuuden kilpailukyvyn kannalta. Jatkossa sähkö saattaa olla Suomessa jopa EU:n halvinta. Samalla sähkö on lähes hiilivapaata. Teollisuusyritysten asiakkaiden ilmastotietoisuus on lisääntynyt, ja puhdas energia on tärkeä kilpailuvaltti.
- Palkansaajien ostovoima paranee loppuvuoden aikana, sillä palkat nousevat aiempia vuosia enemmän samalla kun inflaatio hidastuu.
- Parin vuoden aikana heikentynyt ostovoima ei silti palaa aiempien vuosien tasolle. Kotitalouksia kiusaa lisäksi se, että korkotaso pysyy korkeana, vaikka korot eivät nousisi enää.
- Työllisyysaste pysyttelee korkeana ja työllisten määrä jatkaa kasvua. Kokonaan työttömien ja lomautettujen määrä laskenut vuodessa, mutta erot alueiden ja alojen välillä suuria. Loppuvuonna voidaan nähdä lisää lomautuksia etenkin puuteollisuudessa.

**Teollisuus
liitto**